

## ОСОБЛИВОСТІ МОВИ КІБЕРАГРЕСІЇ У ПЕРІОД COVID ПАНДЕМІЇ

Феномен агресії, агресивна поведінка, як людини, так і тварин, характеризується надзвичайною складністю, великою кількістю чинників, що визначають агресію та її форми; тому в психології завжди приділяли значну увагу їх дослідженню.

Однією з особливостей сучасного суспільства є бурхливий розвиток інформаційних технологій і створення на їх основі мережі Internet. Нове віртуальне середовище (кіберпростір), значно розширивши можливості міжособистісного спілкування, призвело, проте, до виникнення особливих форм прояву агресії - кіберагресії («cyber-aggression» або «cyber-harassment») в мережі Internet

Дослідження феномену агресії завжди супроводжувалися численними спробами її точного визначення, введенням нових термінів для типів і форм (видів, підкласів) агресії, критика яких не припиняється й досі. При цьому різноманіття й багатозначність терміна «агресія» та його категоріального апарату стали сприйматися з позицій плюралізму, що, однак, викликає великі труднощі при проведенні досліджень цього феномену, особливо в такому маловивченому напрямі як кіберагресія («cyber-aggression») у мережі Internet.

Вербальна кіберагресія – це одна з форм психологічного насилля, яка виражається в анонімному, публічному та системному використанні мови ворожнечі проти певних груп або індивідів у мережі Інтернет. Подібна агресія є дуже небезпечною, адже вона може призвести до подальшого соціального відторгнення та аутоагресії потерпілих, перейти на рівень фізичних сутичок між переслідувачами та жертвами. Отже, подібна кіберагресія може суттєво вплинути на взаємовідносини, які встановилися між представниками різних національних груп. Саме тому означене явище досліджується в різних наукових парадигмах та площинах – соціально-психологічній, культурологічній, соціально-комунікаційній. Дискурсивний характер ксенофобії, узалежнення її проявів комунікаційними практиками в новітніх та традиційних медіа робить це явище поширеним об'єктом соціально-комунікаційних студій.

Питання ксенофобії та політкоректності вже довгий час є предметом багатьох наукових праць, а з появою нового приводу для розбрату – коронавірусу – потреба у їхньому подальшому розгляді лише зросла. Так компанія Light, яка спеціалізується на вимірі онлайн-токсичності, провела власне дослідження, присвячене використанню мови ворожнечі на адресу мешканців Китаю та китайських мігрантів. Результати показали, що за грудень 2019 – березень 2020 р. кількість расистських дописів у мережі Twitter збільшилася на 900 %.

Сполучені Штати Америки. 17 березня Президент Сполучених Штатів Америки Дональд Трамп (@realDonaldTrump) опублікував на своїй сторінці таке повідомлення:

«The United States will be powerfully supporting those industries, like Airlines and others, that are particularly affected by the Chinese Virus. We will be stronger than ever before».

Раптова зміна офіційної назви «COVID-19» на «китайський вірус» припала на момент, коли кількість нових випадків зараження в США зросла від кількох сотень до майже двох тисяч на день. Отже, можемо припустити, що подібна маніпуляція, яка виражалася в національному маркуванні патогенної реальії, була здійснена задля того, щоб спрямувати вогонь критики американців не на дії влади, а на мешканців та мігрантів з Китаю.

Стратегія Трампа виявилася доволі успішною – 50 % коментаторів підтримали позицію свого президента. Про це свідчать такі дописи: «I can also call it Chinavirus. Which I will #sorrynotsorry», «I actually prefer calling it the Kung Flu» або «I never thought our death would also be MADE IN CHINA». Окрім зневажливих виразів, в обговоренні також можемо знайти заклики до повного бойкоту будь-якої китайської продукції та культури взагалі:

«U need to call it like it is, President. XI is not a friend. He is a killer. There will be millions when this is over that will never visit or buy Chinese again» та «#ChineseVirus #BoycottChina #DisgustingAnimalTorturersChinese #EvilChinese CHINESE HAVE TO PAY». Це свідчить про активізацію поведінкових стереотипів, які, окрім негативної когнітивної складової, містять також виражений настановчий елемент.